

Bijlage 5 bij voorstel N 2009-303:
Relevante delen uit verslagen GEN 27 augustus en 3 september 2009

Van **Gebruikersplatform Elektriciteits- en Gastransportnetten (GEN)**

Datum 27 augustus 2009
Plaats Netbeheer Nederland te Arnhem

Aanwezig Namens representatieve organisaties:
EnergieNed Sectie Handel & Verkoop: drs. T. den Bieman,
drs. J.W.H. Boerema, H. Halsema;
EnergieNed Sectie Productie: ing. J. Bolkenbaas;
EnergieNed Sectie Retail: ir. R.J. Kaljee;
Glaskracht Nederland: ir. R.P.A. van der Valk (va 10.30 uur);
NOGEPA: M. van IJcken en ir. A. van Mannekes;
Platform Meetbedrijven: M.J. Hagen;
VA: M. Sanders;
VEMW: ir. J.J.M. van de Worp;
VME: ing. H.A. van de Merbel en drs. A.A. Ramaker;

Namens de netbeheerders:
GTS: ir. M.W.B. Adrichem, dr. W.T.A. Borghols, mr. C.D. Boverhof,
ir. J.W. van Dijk en mr. W. van der Woude;
Netbeheer Nederland: ir. J. Janssen.

Voorzitter: drs.ing. P.H. Corton
Secretaris : mr. W.H. van Oorspronk

Verhinderd Cogen Nederland, FME-CWM, MKB-Nederland, Produktschap
Tuinbouw, TenneT, VNCI, VNG, VNO-NCW, VOEG en ZLTO.

(.....)

Vaststelling verdere agenda.

Gelet op de emailcorrespondentie die is er geweest over punt 7., stelt de voorzitter eerst de verdere agenda ter discussie. Hij wijst erop dat het blijkbaar de bedoeling is dat het nieuwe marktmodel wholesale gas direct nadat de wetwijzigingen daarvoor zijn aangenomen, in werking treedt en dat de Energiekamer er om die reden op aandringt hiervoor nu al vast codewijzigingsvoorstellen in te dienen, zodat zij daarmee aan de slag kan. Een mailtje van de Energiekamer hierover wordt vervolgens door GTS uitgereikt. De voorzitter constateert dat EnergieNed (Secties Handel & Verkoop, Productie en Retail) willen dat agendapunt 7. naar het informele overleg wordt verschoven. Hij heeft evenwel de indruk dat ter zake al meer dan voldoende informeel overleg heeft plaatsgevonden en verzoekt GTS toe te lichten wat tot op heden is gebeurd.

GTS licht hierop toe wat sinds de brief van de Minister van Economische Zaken aan de Tweede Kamer d.d. 18 februari 2008, waarin zij wijzigingen van het marktmodel gas, het balanceringsregime etc. toezeit, allemaal is gebeurd. Voor wat wijziging van het balanceringsregime betreft zijn de wijzigingen met name met behulp van door GTS georganiseerde workshops voorbereid. Voor wat wijziging van het marktmodel betreft is het voorwerk verricht door een NEDU-werkgroep. Aan deze werkgroep nemen behalve leden van NEDU als leveranciers en shippers, voor de gelegenheid ook VEMW en LTO en inmiddels ook NOGEPa, deel. Tot op heden hebben medewerkers van het Ministerie van Economische Zaken regelmatig vergaderingen van de werkgroep bijgewoond om de bedoeling van de wetgever toe te lichten, terwijl een medewerker van de Energiekamer voor de gelegenheid waarnemend-lid is. In eerste instantie is het marktprocesmodel in de betreffende werkgroep uitgewerkt. Vervolgens zijn de codewijzigingsvoorstellen in deze werkgroep besproken. Thans worden de detailprocesmodellen uitgewerkt.

Tijdens het informele GEN-overleg van mei jl. heeft GTS voorts ter zake een toelichting gegeven. Dit gehoord hebbende, vraagt de voorzitter zich af wat het nut van nader informeel overleg in het GEN kan zijn.

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop wijst erop dat het huidige wetsvoorstel veel vragen oproept. Bij de voorbereiding van de codewijzigingsvoorstellen zijn de vragen/geschilpunten geparkeerd om voortgang te kunnen boeken. De Sectie vraagt zich af hoe dit zich verhoudt tot formele behandeling van de betreffende voorstellen.

GTS wijst erop dat de openstaande punten óf tijdens het verdere wetgevingsproces beantwoord zullen worden (al dan niet gepaard gaande met een wetswijziging) óf door de Energiekamer beantwoord zullen moeten worden. GTS wijst erop dat één van de geparkeerde punten onder andere betreft de verrekening van de exit-tarieven op de mnb-exitpunten op het Inb-net. De leveranciers willen graag dat dit via de mnb's verloopt, terwijl de mnb's dat niet willen. GTS gaat ervan uit dat de wet en wetsgeschiedenis dit niet gaan regelen en dat de Energiekamer ter zake een besluit zal moeten nemen.

EnergieNed Sectie Retail benadrukt dat het onderhavige punt verschillende aspecten kent. Soms laat het wetsvoorstel bijvoorbeeld volgens alle partijen ruimte voor verschillende interpretaties en gaan de gezamenlijke netbeheerders uit van de praktijk, terwijl afnemersorganisaties voorkeur voor een andere invulling hebben. Soms verschillen partijen erover van mening dat het wetsvoorstel verschillend geïnterpreteerd kan worden en baseren de netbeheerders zich op hetgeen volgens EZ de bedoeling van het wetsvoorstel is, terwijl afnemersorganisaties menen dat het wetsvoorstel anders geïnterpreteerd kan worden.

Dit gehoord hebbende, vraagt de voorzitter GTS een lijst te maken van de vragen en geschilpunten die bij de voorbereiding geparkeerd zijn, zodat die lijst aan het verslag kan worden toegevoegd. GTS zegt dit toe.

De voorzitter stelt vervolgens voor de behandeling van de codewijzigingsvoorstellen deze vergadering als informeel aan te merken, hiervan wel een normaal verslag te maken en de afnemersorganisaties de volgende vergadering waarin de formele behandeling zal starten, in de gelegenheid te stellen op de gemaakte opmerkingen terug te komen.

EnergieNed Sectie Retail benadrukt dat haar achterban bang is dat de status quo waarop de voorstellen gebaseerd zijn, bij formele behandeling als een gegeven wordt aangemerkt, omdat hierop steeds verder voortgeborduurd wordt.

VME suggereert om dan nu vooral te proberen de belangentegenstellingen helder te krijgen en een summier verslag van de huidige behandeling van de betreffende codewijzigingsvoorstellen te maken. Deze laatste gedachte blijkt niet door de vergadering gesteund te worden.

VEMW deelt de zorgen over de vele nog bestaande onzekerheden. Indien het GEN nu zou besluiten de behandeling van de voorstellen uit te stellen tot de wet ter zake is aangenomen, zal de invoering van de voorstellen één tot anderhalf jaar uitgesteld worden. Dat laatste wil VEMW niet. VEMW is er derhalve voorstander van dat de aan de voorstellen ten grondslag liggende uitgangspunten goed worden vastgelegd, zodat indien hierin door het wetgevingstraject wat wijzigt, duidelijk is dat en in welk opzicht de voorstellen opnieuw bezien moeten worden. Dit impliceert dat niet alleen duidelijk moet zijn dat het huidige wetsvoorstel de basis van de huidige voorstellen is, maar ook hoe dit wetsvoorstel voor de voorstellen geïnterpreteerd is.

De voorzitter is het hiermee eens. Hij gaat ervan uit dat dit uit het door GTS toegezegde lijstje zal gaan blijken.

EnergieNed Sectie Retail informeert wie dan uiteindelijk gaat bepalen of de voorstellen aangepast moeten worden. GTS wijst erop dat de betreffende werkgroep dit primair zal doen. Dit is reeds in de betreffende werkgroep besproken.

Zodra het wetsvoorstel wijzigt respectievelijk zodra duidelijk wordt dat het wetsvoorstel anders geïnterpreteerd moet worden dan thans gedaan is, kan volgens de voorzitter aan wijziging van de voorstellen gewerkt gaan worden. Hij laat in het midden of tussendoor al wijzigingsvoorstellen aan het GEN zullen worden gedaan. Hij zegt evenwel toe dat in ieder geval nadat het wetsvoorstel is aangenomen, zal worden vastgesteld in hoeverre de wet en wetsgeschiedenis nog aanleiding geven de reeds door het GEN behandelde codewijzigingsvoorstellen aan te passen. Hij zegt toe dat zelfs indien de gezamenlijke netbeheerders op dat laatste moment constateren dat er geen enkele aanleiding is de reeds behandelde voorstellen aan te passen, deze conclusie aan het GEN voorgelegd zal worden en de afnemersorganisaties in de gelegenheid zullen worden gesteld hun visie ter zake te geven. Aanvullend zegt Netbeheer Nederland nog toe dat zij in dit geval wijzigingsvoorstellen naar aanleiding van een wijzigingsopdracht van de NMa ook aan het GEN zal voorleggen.

Na deze toezeggingen stemmen alle vertegenwoordigde organisaties in met de door de voorzitter voorgestelde procedure (deze vergadering informele behandeling, daarna formele behandeling van de codewijzigingsvoorstellen). Dit zo vastgestelde hebbende, wordt thans eerst agendapunt 6 inhoudelijk besproken.

(.....)

7. Voorstellen tot wijziging van diverse Gasvoorwaarden in verband met het voorziene nieuwe marktmodel Wholesale gas (GEN 2009-035).

VEMW moet op dit moment de vergadering verlaten en verzoekt de door haar ter zake ingebrachte opmerkingen tijdens de volgende vergadering te behandelen. De voorzitter zegt dit toe. Omdat het inmiddels 12.00 uur is geweest en als eindtijd rekening is gehouden met 13.00 uur stelt de voorzitter de verdere gang van zaken ter discussie.

NOGEPa maakt vanwege de lange reistijd van verschillende deelnemers bezwaar tegen de eindtijd van 13.00 uur en verzoekt indien dit heden niet mogelijk is, in ieder geval voortaan voor GEN-vergaderingen een hele dag uit te trekken. Zij vindt dat op deze manier zeer inefficiënt vergaderd

wordt. De voorzitter wijst erop dat de tijden voor de onderhavige vergadering bekend waren. Netbeheer Nederland wijst erop dat in het verleden slechte ervaringen zijn opgedaan met een hele dag achtereen vergaderen. Dat werd juist als niet efficiënt ervaren en daarom is bewust gekozen voor dagdelen. Na enige verdere discussie wordt besloten tot 13.00 uur de onderhavige voorstellen te bespreken en behalve 3 september van 10.00 tot 14.00 uur ook 15 september van 11.00 tot eventueel 17.00 uur te reserveren voor verder overleg over de onderhavige voorstellen.

GTS geeft vervolgens nog een korte toelichting op de onderhavige voorstellen. De voorstellen zijn gebaseerd op het huidige wetsvoorstel. De Memorie van Toelichting is vaak leidraad geweest bij het maken van keuzes. Indien de Memorie van Toelichting geen uitsluitel gaf zijn de netbeheerders uitgegaan van hetgeen volgens de medewerkers van het Ministerie van Economische de bedoeling van het wetsvoorstel was.

De voorzitter stelt vervolgens eerst de algemene opmerkingen over de transportvoorwaarden van VME, aan de hand van de door Netbeheer Nederland toegezonden commentarenmatrix, aan de orde. EnergieNed Handel & Verkoop benadrukt nog niet in de gelegenheid te zijn geweest schriftelijk haar opmerkingen in te dienen. Deze volgen thans zo spoedig mogelijk.

Naar aanleiding van de eerste vraag van VME over raakvlakken met andere lopende zaken, deelt GTS mede dat de onderhavige voorstellen raakvlakken met vrijwel alle lopende zaken hebben. GTS acht het ondoenlijk om dit te specificeren, waarop VME GTS verzoekt dan in ieder geval hierover een algemene opmerking in de brief aan de NMa toe te voegen. GTS neemt dit in overweging.

VME suggereert om in de brief aan de NMa aan te geven hoe de voorstellen zich verhouden tot artikel 12f van de Gaswet (m.a.w. dat de netbeheerders zelf de toetsing aan de criteria hieruit doen). GTS wijst erop dat de criteria van artikel 12f nogal ruim geformuleerd zijn. Het zijn handvatten voor de NMa om voorstellen van de gezamenlijke netbeheerders te toetsen. Netbeheer Nederland deelt mede dat zij bedoelde toetsing bij de codewijzigingsvoorstellen voor het captar per artikel heeft gedaan, en bij enkele codewijzigingsvoorstellen voor elektriciteit globaal. Haar ervaring is dat het ondoenlijk is om de toetsing per artikel of per onderdeel van een codewijzigingsvoorstel te doen. De voorzitter verzoekt GTS na te gaan of het zinvol is de toetsing in het onderhavige geval heel globaal te doen.

VME wil graag weten waarom de netbeheerders bij PV-schap de lijn van EZ volgen. Uit de eerdere discussie is echter al duidelijk geworden dat dit een punt is uit het lijstje geparkeerde punten. NOGEPa tekent in dit verband al aan het niet eens te zijn met de gemaakte keuze (partijen die op exit- en entry-punten actief zijn). Het wetsvoorstel is ter zake onduidelijk en de Memorie van Toelichting biedt ruimte voor een andere keuze. EnergieNed Sectie Handel & Verkoop wijst erop dat PV ook niet eindigt op het exit-punt. De voorstellen zien echter alleen op het Inb-net. De Sectie vraagt zich af of dit houdbaar is en of het nieuwe marktmodel niet tot gevolg heeft dat de transportvoorwaarden Inb en rnb geïntegreerd moeten worden. Volgens GTS moet dit nagegaan worden. Ook op andere punten is er volgens GTS wel de suggestie gedaan om de gasvoorwaarden nu structureel aan te passen. Omdat er nog zoveel zaken lopen, lijkt dit GTS echter een zeer lastige opgave. Netbeheer Nederland wijst erop dat een dergelijke aanpassing ook is gebeurd in verband met

de komst van de Informatiecode. Volgens EnergieNed Sectie Retail zouden de gasvoorwaarden daardoor wel consistent en begrijpelijker geformuleerd kunnen worden.

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop verwijst voorts naar het commentaar van VEMW. Zij wijst erop dat het doel van market based balancing ook gerealiseerd zou kunnen worden overeenkomstig de huidige gasvoorwaarden, en zonder dat het nieuwe marktmodel geïntroduceerd wordt. Doordat alles nu gecombineerd wordt, wordt het erg onwerkbaar. Een nieuw balanceringsregime heeft voor veel partijen hogere urgentie dan een nieuw marktmodel. PV is heel moeilijk, multi-interpretabel, dus misschien zou wel geprobeerd moeten worden het wetsvoorstel in tweeën te knippen en het nieuwe marktmodel uit te stellen. GTS wijst erop dat op het moment dat het wetsvoorstel in tweeën zou worden geknipt, een nieuwe situatie ontstaat. Volgens GTS is ook voor het nieuwe balanceringsregime wetwijziging nodig. Verder benadrukt GTS dat door sommige partijen ook sterk aangedrongen is op de invoering van programmaverantwoordelijkheid bij gas.

EnergieNed Sectie Retail ondersteunt de suggestie van Handel & Verkoop om de nieuwe regels voor balancering in ieder geval eerst te behandelen.

VME vraagt zich verder af of in de brief aan de NMa voldoende wordt aangehaakt bij de huidige en nieuwe Gaswet. Zij zou in de brief aan de NMa graag wat verwijzingen naar wetsartikelen toegevoegd zien. Voorts zou zij daarin graag wat gehanteerde hoofdlijnen en keuzes toegelicht zien. GTS verwijst ter zake naar het marktprocesmodel. VME gaat ervan uit dat haar wensen ter zake misschien worden ondervangen door het toevoegen van het afgesproken lijstje met geparkeerde punten.

VME vraagt in de brief aan de NMa te motiveren waarom ervoor is gekozen om OV-exit door PV-partij te laten doen. Ook EnergieNed Handel & Verkoop wil ter zake graag toelichting opgenomen zien. GTS zegt toe deze te zullen toevoegen. Het komt erop neer dat omdat geen consensus over iets anders bereikt kon worden, uitgegaan wordt van het huidige regime.

VME heeft aandacht gevraagd voor de status van het wetsvoorstel en de onderhavige voorstellen. Dit punt is reeds aan de orde geweest.

VME is benieuwd naar de timing van invoering van het nieuwe marktmodel. VME is van mening dat de datum van implementatie pas kan worden vastgesteld als de wet- en regelgeving definitief is. De implementatie is dan inclusief een benodigde transitieperiode van een half jaar. GTS deelt mede dat nagedacht wordt over de gewenste timing. Op dit moment wordt gedacht aan 1 april 2011. Pas nadat het wetsvoorstel is aangenomen, kan echter een definitieve datum worden vastgesteld. VME wijst erop dat haar leden pas kunnen beginnen met ict-aanpassingen na aanneming van het wetsvoorstel. GTS wijst erop dat dit niet de algemene mening is. Sommige partijen stellen eerder te kunnen beginnen; weer andere partijen stellen dat er niet veel ict-aanpassingen nodig zijn. Uiteindelijk zal de wetgever bepalen wanneer de diverse wetsartikelen in werking treden.

Hiermee zijn de algemene opmerkingen van VME behandeld.

De voorzitter acht dit een goed moment om de behandeling te beëindigen en sluit de vergadering.

GEN 09-045-A

Van	Gebruikersplatform Elektriciteits- en Gastransportnetten (GEN)
Datum	3 september 2009
Plaats	Netbeheer Nederland te Arnhem
Aanwezig	<p>Namens representatieve organisaties:</p> <p>EnergieNed Sectie Handel & Verkoop: drs. T. den Bieman en drs. J.W.H. Boerema;</p> <p>EnergieNed Sectie Retail: ir. R.J. Kaljee;</p> <p>Glaskracht Nederland: ir. R.P.A. van der Valk (va 10.30 uur tot 12.15 uur);</p> <p>NOGPA: M. van IJcken en mr. V. Verheij;</p> <p>Platform Meetbedrijven: M.J. Hagen;</p> <p>VEMW: ir. J.J.M. van de Worp;</p> <p>VME: ing. H.A. van de Merbel en drs. A.A. Ramaker.</p> <p>Namens de netbeheerders:</p> <p>GTS: ir. M.W.B. Adrichem, dr. W.T.A. Borghols, mr. C.D. Boverhof, ir. J.W. van Dijk, drs. F.W.J.H.N. Gräper en mr. W. van der Woude;</p> <p>Netbeheer Nederland: ir. drs. J.J. Damsté en ir. J. Janssen.</p> <p>Voorzitter: drs. ing. P.H. Corton</p> <p>Secretaris : mr. W.H. van Oorspronk</p>
Verhinderd	Cogen Nederland, EnergieNed Sectie Productie, FME-CWM, MKB-Nederland, PAWEX, Produktschap Tuinbouw, TenneT, VA, VNCI, VNG, VNO-NCW, VOEG en ZLTO.

Voorstellen tot wijziging van diverse Gasvoorwaarden in verband met het voorziene nieuwe marktmodel Wholesale gas (GEN 2009-035).

De voorzitter opent om 10.00 uur de vergadering. Hij stelt vast dat dit de eerste formele behandeling van de onderhavige voorstellen betreft.

Hij verzoekt GTS allereerst het toegezonden lijstje met voor de onderhavige voorstellen gehanteerde uitgangspunten toe te lichten, waaraan GTS vervolgens gevolg geeft. GTS wijst er daarbij op dat onder punt 5. nog twee punten toegevoegd moeten worden, te weten:

- de verrekening van exit-capaciteit op de rnb-exit-punten van het Inb-net (hetgeen de leveranciers via de netbeheerders willen laten lopen, terwijl de netbeheerders ervan uitgaan dat dit via de programmaverantwoordelijken (of leveranciers) gaat en moet gaan) en

- de voorgestelde regeling voor het omvallen van een PV, die zoveel mogelijk analoog aan de regeling bij elektriciteit is gemaakt.

Naar aanleiding van de opmerking van EnergieNed Sectie Handel & Verkoop dat de discussie over sommige punten nog steeds voortgezet wordt, stelt de voorzitter vast dat alle wijzigingen die zich vanaf nu voordoen door de behandeling van het wetsvoorstel of op grond van gewijzigde inzichten, verzameld moeten worden. Op enig moment moeten zijns inziens alle gevolgen hiervan voor de onderhavige voorstellen ineens gepresenteerd en behandeld worden. Dit laatste zou bij voorkeur moeten gebeuren nadat het wetsvoorstel is aangenomen. Hij acht het niet wenselijk iedere keer dat er aanleiding is voor een wijziging aangepaste codewijzigingsvoorstellen te presenteren. De vergadering deelt zijn visie ter zake.

De voorzitter concludeert vervolgens dat het lijstje aan de tijdens het vorige overleg gesignaleerde behoeften voldoet.

Vervolgens wordt tot inhoudelijke behandeling van de voorstellen aan de hand van de toegezonden matrix overgegaan.

Allereerst stelt de voorzitter vast dat voor wat de tijdens de vorige vergadering reeds informeel behandelde algemene punten betreft, geen der aanwezigen daarop terug wenst te komen, zodat de betreffende passages van het verslag als hier ingelast beschouwd kunnen worden, zodat de bespreking van de betreffende punten onderdeel van de formele behandeling van de voorstellen kan vormen.

Aan de orde zijn derhalve thans eerst de resterende algemene opmerkingen.

VEMW benadrukt dat zij er ernstig bezwaar tegen maakt dat de voorstellen voortbouwen op alle bij de NMa ingediende codewijzigingsvoorstellen. VEMW heeft tegen verschillende lopende codewijzigingsvoorstellen bezwaren. Ter zake lopen procedures. Zoals VEMW al meerdere malen heeft aangegeven is zij van mening dat codewijzigingsvoorstellen gebaseerd moeten zijn op vastgestelde, geldende teksten. GTS acht dit gelet op de omvang van de lopende codewijzigingsvoorstellen niet haalbaar. De onderhavige voorstellen zouden dan volstrekt onlogisch en onleesbaar worden. De netbeheerders hopen dat de lopende codewijzigingsvoorstellen afgehandeld zijn vóórdat de NMa over de onderhavige voorstellen een besluit neemt. Voor zover dit onverhoopt niet het geval zal zijn, zal de NMa volgens Netbeheer Nederland in haar besluit altijd uitgaan van vastgestelde, geldende teksten. Na enige verdere discussie hierover verzoekt de voorzitter GTS met klem in de onderhavige voorstellen tenminste met drie verschillende kleuren te gaan werken en onderscheid te gaan maken tussen in vastgestelde tekst, lopende tekstvoorstellen en de wijzigingsvoorstellen die nu worden voorgesteld.

De volgende algemene opmerking van VEMW betreft de verhouding tussen PV en direct aangeslotene. VEMW is van oordeel dat de positie van de direct aangeslotene (die recht heeft op exit-capaciteit) niet goed verankerd is in de voorstellen. De direct aangeslotene moet altijd over zijn exit-capaciteit kunnen beschikken. Het first come first served principe op basis waarvan een PV exit- en entry-capaciteit kan boeken, verhoudt zich daar volgens VEMW niet mee. Op die wijze kan een direct aangeslotene volgens VEMW toch achteraan komen. VEMW meent dat in de voorstellen beter en zo goed mogelijk de virtuele werkelijkheid (handel) en de fysieke werkelijkheid uit elkaar getrokken

moeten worden. Volgens VEMW is dat ook het doel van het wetsvoorstel. GTS zou het doel van het wetsvoorstel niet zo samenvatten. GTS wijst erop dat VEMW dit punt ook heeft ingebracht naar aanleiding van het lopende codewijzigingsvoorstel betreffende contracteren van exit-capaciteit door direct aangeslotenen en dit punt in dat kader beslecht dient te worden. GTS ziet ook de relatie met het fofs-principe niet. De voorzitter steunt GTS daarin. Hij trekt vervolgens een parallel met de snelweg; iedereen mag er gebruik van maken, maar op een gegeven moment is de weg vol. GTS benadrukt daarop nog eens dat op grond van het reeds aanhangige codewijzigingsvoorstel de direct aangeslotene over zijn exit-capaciteit beschikt, omdat hij die contracteert. Alleen indien op enig moment het gastransportnet vol zou zijn en de direct aangeslotene op dat moment zijn capaciteit zou willen gaan uitbreiden, zou zich de situatie voor kunnen doen dat dat niet gaat. VEMW benadrukt dat dat laatste voor haar juist niet aanvaardbaar is. De voorzitter acht het economisch gezien niet te realiseren iedereen altijd die capaciteit te garanderen die hij wenst, maar acht het uiteindelijk een politieke keuze hoeveel gastransportnetten er aan gelegd moeten worden. Hij constateert dat het onderhavige punt hier niet opgelost kan worden.

VEMW wil vervolgens graag een toelichting op de passage in de concept-brief aan de NMa dat de Inb een financieel neutrale positie heeft in het nieuwe balanceringsregime. GTS licht toe dat zij ter zake geen winst of verlies maakt. GTS koopt een hoeveelheid gas ten behoeve van het opheffen van een onbalans in tegen een bepaalde prijs. Deze hoeveelheid gas wordt voor dezelfde prijs in rekening gebracht bij degene die onbalans veroorzaakt.

VEMW verzoekt vervolgens de opmerking in de concept-brief aan de NMa "al dan niet ondersteund door een advies van de medewerkers van het Ministerie van Economische Zaken" toe te lichten. Dit punt is reeds aan de orde geweest. Waar wet en MvT onduidelijk waren, hebben de netbeheerders de mededelingen van medewerkers van het Ministerie gevolgd, aldus GTS.

VEMW acht het wenselijk de codewijzigingen voor het nieuwe balanceringsregime los te koppelen van die voor het nieuwe marktmodel, omdat het nieuwe balanceringsregime niet afhankelijk is van wetswijziging, maar voortvloeit uit een EU-Verordening. GTS wijst erop dat in het nieuwe wetsvoorstel ook bepalingen staan die voor het nieuwe balanceringsregime noodzakelijk zijn. Verder is GTS van mening dat beide zaken beter tegelijk kunnen worden doorgevoerd dan dat het systeem tweemaal achtereenvolgend ingrijpend gewijzigd moet worden. Voor GTS is het ook veel efficiënter om haar (ict-)systeem in een keer voor alle wijzigingen tegelijk aan te passen. EnergieNed Sectie Handel & Verkoop steunt de gedachten van VEMW en verwijst naar hetgeen zij de vorige vergadering aan de orde heeft gesteld. GTS denkt dat de Minister ook hecht aan koppeling van beide zaken.

EnergieNed Sectie Retail heeft algemene vragen over de reikwijdte van de transportvoorwaarden gas Inb.

GTS wijst er allereerst op dat EnergieNed Sectie Retail in haar schematische weergave van de nieuwe situatie ten onrechte enkele malen de term "eigendomsoverdracht" gebruikt. EnergieNed Handel & Verkoop suggereert de netbeheerders daarop naar de redactie van 2.2.1 van de transportvoorwaarden te kijken, waarin staat dat het gas op een exitpunt ter beschikking wordt

gesteld. EnergieNed Sectie Handel & Verkoop meent dat deze redactie verbetering behoeft. GTS betwijfelt dit laatste, maar zal de redactie ter zake bekijken.

Voorts herhaalt GTS dat PV niet ophoudt bij het Inb-net. Refererend aan de discussie hierover in de vorige vergadering, informeert EnergieNed Sectie Handel & Verkoop of GTS inmiddels heeft nagedacht over de vraag of de Gasvoorwaarden nu niet structureel aangepast moeten worden en met name de transportvoorwaarden Inb en rnb nu niet geïntegreerd moeten worden. GTS heeft hier nog geen reactie op. GTS wordt verzocht hier op 15 september op terug te komen. GTS geeft desgevraagd nu wel reeds aan eraan vast te willen houden dat de voorstellen per 1 oktober a.s. aan de NMa worden aangeboden.

EnergieNed Sectie Retail wil weten of de grens tussen Inb-net en rnb-net in de toekomst nog relevant is. Volgens GTS speelt die grens voor de handel geen rol meer, maar voor het transport (en dus voor de verrekening) nog wel, waarop EnergieNed Sectie Retail nogmaals refereert naar de discussie over de verrekening van de exit-tarieven voor rnb-exitpunten en de wens van leveranciers de verrekening via de netbeheerders te laten lopen.

GTS loopt vervolgens de verdere algemene punten van EnergieNed Sectie Retail af.

Waar de leverancier het gas koopt, is volgens GTS ter keuze van de leverancier, waarbij NOGEPA aantekent dat op het virtuele punt waar het gas overgaat van het entryprogramma naar het exitprogramma (VPPV) geen gas verhandeld wordt (wel op TTF).

EnergieNed Sectie Retail heeft een vraag gesteld over de taken die een shipper thans meer uitvoert dan een PV in de toekomst. GTS verzoekt EnergieNed Sectie Retail aan te geven welke taken hier bedoeld worden. EnergieNed Sectie Retail zegt toe hierop terug te zullen komen.

EnergieNed Sectie Retail heeft een vraag over de impact van het separaat aanbieden van PV-diensten en hoe dit past op het voorgestelde artikel 66d lid 2 van de Gaswet met betrekking tot de opeisbaarheid. Voorts heeft EnergieNed Sectie Retail een opmerking over artikel 66, lid 2, in de zin dat opeisbaarheid van PV om tariefregulering van de betreffende PV-diensten vraagt zodat deze non-competitief worden. EnergieNed Sectie Retail vraagt zich af hoe dit zich verhoudt tot het vrije domein. GTS meent dat dit vragen voor de wetgever betreffen.

EnergieNed Sectie Retail heeft vervolgens verschillende vragen over PV. Erkenning van PV-en heeft volgens EnergieNed Sectie Retail geen toegevoegde waarde. Volgens EnergieNed Sectie Retail ontbreekt de wettelijke basis hiervoor ook. Ook EnergieNed Sectie Handel & Verkoop vraagt zich af of een erkenning verlangd kan worden, indien de Gaswet bepaalt dat een aangeslotene PV is en dat een PV een programma moet indienen. GTS meent dat de wet wel degelijk ruimte laat voor het stellen van nadere eisen aan een PV, waaronder het hebben van een erkenning. Zij zien ter zake geen verschil tussen elektriciteit en gas, omdat de wetteksten en de codes vergelijkbaar zijn. Belangrijk voordeel van een erkenningsregeling is dat bekend is wie programmaverantwoordelijkheid uitoefenen en dat het partijen zijn die aan het berichtenverkeer kunnen meedoen, inhoudelijke kennis van zaken hebben en aan minimum-financiële verplichtingen voldoen.

GTS acht de vragen van EnergieNed Sectie Retail die refereren aan meetwinsten in dit kader niet aan de orde. EnergieNed Sectie Handel & Verkoop wil toch graag vernemen hoe GTS tegen meetwinsten aankijkt. Zij informeert hoe GTS de kosten van het extra moeten kopen of verkopen van gas in verband met meetverschillen gaat verdelen, ervan uitgaande dat het stuursignaal goed is en iedereen in balans was. GTS wijst erop dat meetverschillen in eerste instantie in het transportnet komen en

leiden tot meer of minder gas in het transportnet. GTS gaat ervan uit dat meters over langere periode de juiste hoeveelheid aangeven. De meters van GTS mogen geen systematische afwijkingen vertonen. GTS gaat er daarom van uit dat de metingen leiden tot een gemiddeld neutrale positie. Als dat niet het geval is, zullen uiteindelijk hogere of lagere transporttarieven resulteren vanwege de kosten van GTS voor het extra moeten in- of verkopen van gas.

Naar aanleiding van de opmerking van EnergieNed Sectie Retail dat PV in de wet in 3 vormen voorkomt en in de voorstellen in vele varianten, wijst GTS erop dat de wet slechts één definitie kent, de netbeheerders deze wettelijke definitie hanteren, maar in de voorstellen onderscheid wordt gemaakt al naar gelang de situatie waarin de PV op dat moment verkeert.

De voorzitter concludeert dat hiermee de algemene opmerkingen behandeld zijn en overgegaan kan worden tot de artikelsgewijze behandeling van de voorstellen.

Ad 2.1.2

NOGEPA wil graag dat in de code de mogelijkheid wordt opgenomen om gecontracteerde entry-capaciteit te verlagen. Voor exit-capaciteit bestaat die mogelijkheid al wel.

Volgens GTS is deze wens van NOGEPA bekend en wil GTS hier ook best over nadenken, maar maakt dit punt geen onderdeel uit van de voorstellen. De voorzitter concludeert dat hierop dan in ander verband zal worden teruggekomen.

EnergieNed Sectie Retail vindt onduidelijk waarom gecontracteerde capaciteit niet alleen aan programmaverantwoordelijken wordt toegewezen, maar ook aan direct aangeslotenen. Volgens GTS maakt dit geen onderdeel van de onderhavige voorstellen. GTS verwijst hierbij naar het aanhangige codewijzigingsvoorstel hiervoor. GTS geeft toe dat in de tekst nog iets verduidelijkt zou kunnen worden dat direct aangeslotenen contracteren op het punt van de aansluiting, maar wil de tekst gelet op het bij de NMa aanhangige codewijzigingsvoorstel nu niet aanpassen.

Ad 2.1.2b

EnergieNed Sectie Retail wil graag dat technische capaciteit voor telemetriegrootverbruikers gedefinieerd wordt. Voorts stelt EnergieNed Sectie Retail vragen betreffende wijziging van de overgangsmaatregel over 2008. Ook VEMW en VME stellen een vraag over deze overgangsmaatregel. VEMW heeft voorts vragen betreffende exit-punten op rnb-netten. Voorts verzoekt VEMW bij het bepalen van de hoeveelheid exit-capaciteit de gevolgde berekening transparanter te maken.

Omdat geen van deze punten onderdeel van de voorstellen maakt, wil GTS ter zake nu niets wijzigen. GTS licht nog wel toe dat zij te zijner tijd wil nagaan in hoeverre een shipper aan de erkenningscriteria voor PV voldoet. Dit zal over het algemeen wel het geval zijn. Vervolgens wil GTS alle daarvoor in aanmerking komende shippers ineens als PV erkennen.

Naar aanleiding van een vraag van VME deelt GTS voorts nog wel mede dat de fitfactor nu maandelijks gepubliceerd wordt omdat er nog geen stabiele situatie is.

Ad 2.1.2c

NOGEPA wijst erop dat bij installaties voor de opslag van gas de exit-capaciteit juist niet door de direct aangeslotene moet worden gecontracteerd. GTS verwijst daarop naar de definitie van direct aangeslotene. Op grond van deze definitie vervalt de opmerking van NOGEPA.

Aanvullend verwijst VEMW nog naar de lopende procedure over het codewijzigingsvoorstel voor het contracteren van exit-capaciteit door een direct aangeslotene. VEMW maakt in dat verband bezwaren de tegen kredietwaardigheidseisen en de termijn >5 jaar met verlies annuleringsvoorwaarden.

Ad 2.1.5

EnergieNed Sectie Retail stelt voor de passage onder "Overige voorwaarden" te schrappen, omdat het hierin gestelde per 1 oktober 2009 is vervallen. Omdat dit geen onderdeel van de voorstellen is, wil GTS dit niet.

Ad 2.1.6

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop stelt voor 2.1.6 te schrappen, omdat de dienst shorthaul per 1 januari 2008 is vervallen, terwijl VEMW verzoekt de dienst shorthaul weer op te voeren. Omdat dit geen onderdeel van de voorstellen is, wil GTS ter zake niets wijzigen.

Ad 2.1.7

De door EnergieNed Sectie Handel & Verkoop en VEMW gesignaleerde fout ("recht" toevoegen), zal GTS meenemen.

Ad 2.1.9

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop vindt dat de balancing service moet blijven bestaan. GTS wijst erop dat in de nieuwe situatie iedere partij over informatie beschikt op grond waarvan hij zijn balanspositie kan handhaven of een andere partij kan vragen dit voor hem te doen. GTS kan hierin (mede uit concurrentieoogpunt met andere aanbieders) geen rol meer vervullen.

Ad 2.2.2

EnergieNed Sectie Retail plaatst een kanttekening bij de zin "De dienst kwaliteitsconversie behoeft dus niet vooraf te worden gecontracteerd." Deze zin maakt volgens GTS echter geen onderdeel uit van de voorstellen. Bovendien is de zin op uitdrukkelijk verzoek van de NMa opgenomen.

Ad 2.3

GTS onderschrijft de opmerking van EnergieNed Sectie Handel & Verkoop dat verwezen moet worden naar bijlage B.

Ad 2.3.1/2.3.5/2.3.7

GTS is het met EnergieNed Sectie Handel & Verkoop eens dat het "de flexibiliteitsdienst" moet zijn (i.p.v. "een").

Ad 2.3/B2

Glaskracht wijst erop dat GTS representatieve organisaties zou consulteren over invulling van de flexibiliteitsdienst. Aan de hand daarvan zou bezien moeten worden of de code ter zake aangepast moet worden.

Volgens GTS heeft consultatie plaatsgevonden, maar moeten de resultaten hiervan nog aan de NMa terugggekoppeld worden. Volgens GTS geven de resultaten geen aanleiding tot nadere uitwerking in

de code. GTS zal Glaskracht de resultaten van de consultatie meedelen. Glaskracht behoudt zich het recht voor op het onderhavige punt terug te komen.

Ad 2.3.2, lid 3/B2.3/B2.8/B2.10

VEMW stelt vragen over de rigide grens van 168 m3. Volgens GTS volgt 168 m3 uit ministeriële regeling.

Ad 2.4.2/2.4.3/4.4

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop heeft verschillende vragen over capaciteit die ontnomen wordt (moet die worden betaald, verkoopt Inb die weer etc. etc.). Volgens GTS is dit geen onderdeel van de voorstellen.

Ad 3.1.1.

EnergieNed Sectie Retail en EnergieNed Sectie Handel & Verkopen hebben vragen over PV, in welk verband GTS naar de eerdere toelichting verwijst.

GTS zal de laatste zin aanpassen overeenkomstig de ter zake door VEMW gemaakte opmerking. Naar aanleiding van opmerkingen van EnergieNed Sectie Retail wijst mevrouw Van Oorspronk er nog op dat conform het wetsvoorstel een vergunninghouder PV is voor kleinverbruikers. Dit impliceert dat indien een vergunninghouder niet zelf als PV is erkend, hij een erkende PV moet inschakelen. Voldoet een vergunninghouder noch aan het een noch aan het ander, dan kan zijn vergunning worden ingetrokken. Bij elektriciteit is het precies hetzelfde in de wet geregeld als nu voor gas wordt voorgesteld.

Ad 3.1.2

GTS is het met EnergieNed Sectie Handel & Verkoop eens dat "model" niet juist is en wil dit bij gelegenheid door "formulier" vervangen, maar niet in dit verband omdat de zin slechts verplaatst is en deze wijziging daarom geen onderdeel van het voorstel is.

Ad 3.2

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop vraagt om voor pure handelspartijen een apart type erkenning te introduceren met minder strenge eisen. GTS wijst erop dat voor pure handelaren al minimale kredietwaardigheidseisen gelden.

Ad 3.2.1

Volgens EnergieNed Sectie Retail sluiten de twee voorgestelde typen erkenning niet aan bij het wetsvoorstel. Het wetsvoorstel onderscheidt entry en exit en de netbeheerders maken onderscheid tussen: exit exclusief exit op koppelpunten tussen het Inb-net en het rnb-net (LA) én exit inclusief exit op deze koppelpunten (LB). GTS wijst erop dat de wet slechts één definitie van PV kent en dat de netbeheerders het huidige beleid willen continueren, op grond waarvan voor specifieke situaties specifieke eisen worden gesteld. De netbeheerders achten dit niet in strijd met het wetsvoorstel.

Ad 3.2.2

Naar aanleiding van vragen van EnergieNed Sectie Retail deelt GTS mede dat aansprakelijkheid niet in de codes geregeld wordt en dat GTS de actuele lijst met erkende programmaverantwoordelijken publiceert. Zodra de lijst wijzigt, publiceert GTS derhalve de nieuwe lijst.

Ad 3.3.1

EnergieNed Sectie Retail heeft vragen over de criteria die gehanteerd worden voor het verlenen van een tijdelijke vrijstelling van bepaalde erkenningscriteria etc. Volgens GTS is dit geen onderdeel van de voorstellen.

Ad 3.3.2

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop signaleert dat een PV moeilijk kan stoppen. Netbeheer Nederland bestrijdt dit en wijst daarbij op de mogelijkheid van een bulkswitch. Volgens EnergieNed Sectie Retail moet bij intrekking van een erkenning worden toegevoegd "en ook geen beroep is gedaan op 3.3.1". GTS neemt dit mee.

Ad 3.3.3

Naar aanleiding van een vraag van EnergieNed Sectie Retail wil GTS nog in het midden laten of er 1 of 2 lijsten komen voor wat betreft erkende programmaverantwoordelijken en niet meer erkende programmaverantwoordelijken.

Ad 3.3.4.1

Naar aanleiding van een opmerking van EnergieNed Sectie Retail zal GTS hier "kalenderdagen" vermelden.

Ad 3.3.4.2

GTS benadrukt naar aanleiding van de opmerkingen van EnergieNed Sectie Retail nogmaals dat iemand die zelf niet erkend PV is, PV aan een erkende PV moet overdragen (een en ander analoog aan de situatie bij elektriciteit). Naar aanleiding van de vraag van EnergieNed Sectie Retail en EnergieNed Sectie Handel & Verkoop deelt mevrouw Van Oorspronk mede dat indien besloten wordt tot opschorting van de beëindiging van de erkenning met maximaal 10 kalenderdagen én GTS voor die periode gas in moet kopen, de extra kosten van dit gas ten opzichte van de situatie dat het gas beschikbaar was dat de PV voor die dagen had ingekocht, meerkosten in de zin van 3.3.4.2 zijn.

Ad 3.3.4.3

EnergieNed Sectie Retail vindt dat indien een erkende PV wegvalt, de programmaverantwoordelijkheid terug moet vallen op degene die wettelijk PV is (de aangeslotene). Verder zou het kostenverdeelvraagstuk beter uitgewerkt kunnen worden. EnergieNed Sectie Handel & Verkoop heeft ter zake ook bedenkingen. Een PV moet aan kredietwaardigheidseisen voldoen. Dat zou volgens EnergieNed Sectie Handel & Verkoop voldoende moeten zijn. EnergieNed Sectie Handel & Verkoop vindt het niet juist dat andere programmaverantwoordelijken voor de hier bedoelde meerkosten opdraaien. EnergieNed Sectie Handel & Verkoop vindt dat GTS deze kosten dan maar voor haar rekening moet nemen (in ieder geval voor een belangrijk deel).

GTS wijst erop dat de regeling identiek is aan de regeling bij elektriciteit. Iemand die volgens de wet PV is en programmaverantwoordelijkheid overdraagt aan een erkende PV, doet dit volgens GTS ook niet voor niets. Bij het wegvallen van de PV, kan de programmaverantwoordelijkheid volgens GTS daarom niet terugvallen op degene die volgens de wet PV draagt.

GTS wijst er voorts op dat de normale kredietwaardigheidseisen voor erkende programmaverantwoordelijken niet voorzien in de hier bedoelde situatie, die naar verwachting uitsluitend zeer sporadisch zal optreden. De normale kredietwaardigheidseisen voorzien voor het risico dat GTS loopt ten aanzien van het balanceren en contracteren. Voor GTS betreft het in het onderhavige artikel een louter marktfaciliterende taak, waarvan het niet logisch is dat GTS hiervoor de kosten draagt.

Ad 3.3.5.1/3.3.6

EnergieNed Sectie Retail heeft vragen over een vergunninghouder. Voor het geval de vergunninghouder een erkende PV heeft ingeschakeld en die PV failliet gaat, geldt volgens de netbeheerders 3.3.5.1. Op grond van die bepaling gaat programmaverantwoordelijkheid over naar de PV die de vergunninghouder onverwijld heeft opgegeven. Indien de vergunninghouder niet tijdig zelf een nieuwe PV heeft opgegeven, gaat de programmaverantwoordelijkheid voor de afnemers van de vergunninghouder echter naar de programmaverantwoordelijken aan wie ze door GTS worden toebedeeld. In het laatste geval heeft de vergunninghouder echter conform 3.3.5.3 het recht om gedurende één week na de verdeling zonder opzegtermijn van PV te wisselen. Indien de vergunninghouder zelf erkende PV is en failliet gaat, geldt de regeling voor een failliete leverancier in combinatie met de regeling voor het wegvallen van een erkenning als PV.

EnergieNed Sectie Retail heeft voorts vragen over een aangeslotene die zelf erkende PV is. GTS benadrukt dat het niet de intentie is een grootverbruiker die zelf erkende PV is, mee te laten doen bij de toedeling van klanten van een weggevallen PV en wijst op 3.3.5.4, op grond waarvan een erkende PV deze taak kan overdragen. GTS zal de voorstellen hierop nakijken. GTS zal voorts nog aandacht besteden aan de situatie die EnergieNed Sectie Retail schetst indien een erkende PV, programmaverantwoordelijkheid niet kan of wil dragen voor de hem toebedeelde nieuwe klanten.

Op een vraag van NOGEPA wijst GTS erop dat een invoedende aangeslotene ook onder de onderhavige regeling valt. Aanvullend informeert NOGEPA hoe een grootverbruiker dan van een hem toegewezen PV af kan. De netbeheerders wijzen erop dat hiervoor 3.3.5.2 geldt, dat de mogelijkheid biedt om gedurende 3 maanden zonder opzegtermijn van PV te switchen.

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop wijst erop dat bij elektriciteit een grens geldt. Netbeheer Nederland bevestigt dit. Afnemers boven 10 MW zijn van de onderhavige regeling uitgesloten. Zij worden geacht snel genoeg zelf een nieuwe leverancier en/of erkende PV te kunnen regelen.

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop is van mening dat met name 3.3.6 het erg gemakkelijk maakt om met de goedkoopste leverancier een contract aan te gaan. Naar aanleiding van haar vraag waarom in geval van een failliete leverancier het besluit leveringszekerheid niet voldoende is, wijst mevrouw Van Oorspronk erop dat dat besluit alleen wat regelt voor kleinverbruikers. Ingeval van een failliete leverancier hebben de meeste grootverbruikers echter ook niet direct een nieuwe leverancier, terwijl de netbeheerders direct na het wegvallen van een leverancier alle grootverbruikers daarvan ook niet kunnen en willen afsluiten.

Na enige verdere discussie hierover wordt VEMW verzocht bij haar achterban na te gaan of ook bij gas een grens wenselijk wordt gevonden waarboven een aangeslotene in geval van faillissement etc.

van zijn leverancier en/of pv, zelf een nieuwe leverancier en/of pv moet regelen, en zo ja waar deze grens dan zou moeten komen te liggen.

Ad 3.3.5.4

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop vraagt waarom de implementatie van een gezamenlijk verzoek van twee programmaverantwoordelijken 2 weken verwerkingstijd vergt bij GTS, terwijl ingeval van intrekking van een erkenning (3.3.5.1) de administratie binnen 1 dag kan. De laatste zin acht de Sectie voorts hilarisch (op z'n vroegst twee weken na ontvangst). GTS wijst erop dat ingeval van noodprocedures alles opzij gezet moet worden. De keuze van een PV om niet mee te doen in de verdeling is echter een strategische keuze van dat bedrijf; een verzoek ter zake kan in het reguliere proces worden ingediend en verwerkt. Voor wat de laatste zin betreft zegt GTS voorts toe "op z'n vroegst" te zullen schrappen.

Ad 3.4

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop vraagt of de tekst er voldoende rekening mee houdt dat voor een OV-GOS de rnb de direct aangeslotene is. Volgens GTS is dit geen onderdeel van de onderhavige voorstellen.

Ad 3.5.1a

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop vindt "eventueel" in de derde regel te vrijblijvend. Volgens GTS is dit toegevoegd omdat een direct aangeslotene meestal niet zelf in staat is een switchbericht te sturen. GTS neemt in overweging toe te voegen wat dan wel of wat dan niet voldoet. Voor EnergieNed Sectie Handel & Verkoop is onduidelijk of het hier gaat over alle aangeslotenen of alleen de direct aangeslotenen. Volgens GTS gaat het hier alleen om de direct aangeslotenen op het Inb-net. Voor aangeslotenen op het rnb-net moet nog wat geregeld worden. NOGEPA wijst erop dat het aantal aansluitingen aan entry-zijde niet spoort met aangeslotenen die PV moeten hebben. NOGEPA vraagt zich daarom af of de term "aangeslotene" hier terecht wordt gebruikt. GTS verwijst in dit verband naar 3.5.1b en 3.5.1c en naar de definitie van aangeslotene. Volgens haar is het goed geregeld, maar ze zal dit voor de goede orde nog even nakijken.

Ad 3.5.1b

NOGEPA wijst erop dat de term "installatie voor gasopslag" afwijkt van de wettelijke definities in artikel 1f van de Gaswet en derhalve onduidelijk is. NOGEPA stelt voor de wettelijke term "installatie voor de opslag van gas" te hanteren. GTS zal zoeken naar een formulering waarmee NOGEPA ook kan leven. Volgens GTS sluit de gebruikte formulering niet uit dat er meerdere partijen kunnen zijn. GTS zegt op verzoek van NOGEPA toe in de tekst tot uitdrukking te zullen brengen dat het ook om meerdere partijen kan gaan.

Ad 3.5.1c

NOGEPA is vooralsnog van mening dat de programmaverantwoordelijkheid op entry-punten bij de capaciteitshouders dient te berusten en niet bij de partijen die aangesloten zijn op een gasproductienet. Zij bestudeert dit nog nader en heeft nog geen definitief standpunt. Ook EnergieNed Sectie Handel & Verkoop beraadt zich hier nog over. Deze Sectie vindt installaties voor productie in veel gevallen erg vergelijkbaar met grenspunten. VME geeft aan het in deze niet met NOGEPA eens

te zijn. VME wijst erop dat het Ministerie van Economische Zaken zich ter zake ook een dezer dagen zal uitlaten. Het onderhavige punt moet derhalve sowieso opnieuw aan de orde komen. GTS verwijst voor dit punt naar het lijstje met de uitgangspunten.

Ad 3.6

Naar aanleiding van vragen van EnergieNed Sectie Handel & Verkoop en EnergieNed Sectie Retail benadrukt GTS nogmaals dat GTS vantevoren zal toetsen of bestaande shippers aan de eisen voor PV-erkenning voldoen. Inhoudelijk verschillen de eisen voor shipper en PV echter alleen voor wat betreft het insturen van programma's. GTS hoeft daarom in de overgangperiode alleen te controleren of daaraan wordt voldaan. GTS gaat er van uit dat alle huidige shippers zullen meewerken aan de transitie naar de nieuwe situatie. In noodgevallen zou de volgens dit artikel automatisch erkende PV deze erkenning onmiddellijk weer kunnen verliezen indien de betreffende partij niet is voorbereid op de nieuwe situatie. GTS zou dit echter betreuren.

GTS gaat er vanuit dat einde van shippererkenning en begin van PV-erkenning een ondeelbaar moment is. De status in het aansluitingenregister verandert volgens GTS niet tot er een switchbericht of iets dergelijks is.

Ad titel 4.1

Op verzoek van VEWM wordt de titel veranderd in: "Balanceringsregime".

Ad 4.1.0

Op verzoek van EnergieNed Sectie Handel & Verkoop denkt GTS na over het woord "bewaren".

Ad 4.1.1.2

Volgens NOGEPA wordt in dit artikel de zogenaamde dempingsfactor enkel toegekend aan het exit-programma. Hiermee wordt het toepassen van demping in het entryprogramma uitgesloten.

Marktpartijen met een entry portfolio worden hiermee ten onrechte uitgesloten van de commerciële voordelen die verbonden zijn aan het gebruik van de linepack van GTS. NOGEPA is van mening dat demping gelijkelijk in het exit- en het entry-programma dient te worden toegepast. In ieder geval dienen de voorwaarden deze mogelijkheid niet uit te sluiten. GTS wijst erop dat zij een voorstander is van open formuleringen, maar de ervaring leert dat de NMa dit niet wil. GTS heeft ter zake thans een keuze gemaakt en wil vasthouden aan deze keuze, omdat de rest van de voorstellen hier ook op voortborduren. Het is dan aan de NMa om ter zake een besluit te nemen.

Aanvullend stelt VME aan de orde dat in 4.1.1.2 vermeld staat dat de landelijke netbeheerder dagelijks op zijn website de parameters publiceert die gebruikt dienen te worden in de dempingsformule. VME is van mening dat de parameters een op te vragen bericht moeten betreffen of automatisch op te halen waarden moeten zijn en geen waarden die handmatig van de website moeten worden afgehaald. GTS komt hier op terug. De intentie is volgens GTS om zoveel mogelijk zaken te automatiseren.

EnergieNed Sectie Retail vindt dat veel zaken rondom de formule onduidelijk zijn (inhoud, totstandkoming, tijdstip publicatie, kwaliteitseisen). Zij vindt dat een en ander in de codes moet worden opgenomen. GTS wil de formule liever niet in de transportvoorwaarden opnemen, omdat wijziging dan de procedure van een codewijzigingsvoorstel moet doorlopen en erg veel tijd kost. Daarom is ervoor gekozen het doel van de formule vast te leggen.

Ad 4.1.1.3

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop informeert wat de eisen voor een exit-programma zijn en waarom niet is opgenomen dat een entry-programma in ieder geval wordt afgekeurd als het niet voldoet aan de daaraan gestelde eisen. GTS verwijst voor de eisen voor het exit-programma naar 4.1.1.2. Voor de eisen voor het entry-programma zal een verwijzing naar het voorgaande artikel worden toegevoegd.

Verder meent EnergieNed Sectie Handel & Verkoop dat de programma's bij gas niet op consistentie met de programma's van tegenpartijen hoeven te worden gecontroleerd. Volgens GTS zijn er drie redenen om deze controle toch te doen, namelijk demping, referentie voor onbalans en in verband met invulling van de gasvoorziening voor de komende dag. De NMa zal volgens GTS ook wel controleren of GTS deze controle doet. Voor GTS resulteert daarom alleen de vraag wanneer zij de controle zal uitvoeren. Het tijdstip van de laatste controle in de voorstellen is ongelukkig omdat het dan een kopie van de nominaties gaat worden. Gedacht wordt nu aan 22.00 uur. GTS staat open voor suggesties.

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop blijft van oordeel dat een interne check van handelsprogramma's voldoende is. GTS meent dat dan het doel van de onderhavige controle te veel uit het oog wordt verloren (tijdige bewaking van day ahead programma).

Op een vraag van Glaskracht deelt GTS mede dat de controle op een virtueel punt plaatsvindt (dus een soort administratieve controle is).

Ook VME meent dat de onderhavige check dient te vervallen. VME wijst erop dat, indien een partij dit op web-based basis doet, hij direct ziet of hij in balans is en tot de volgende deal kan overgaan. GTS wijst erop dat zij ook opgeeft waar de inconsistentie zich bevindt.

Ook NOGEPA heeft moeite met de onderhavige check. Haar leden willen niet lastig gevallen worden met fouten van een ander, zeker niet met fouten van iemand met wie zij geen zaken hebben gedaan. NOGEPA verwijst hierbij naar partijen die gas overdragen aan een ander etc. en de kettingreactie die een fout van een partij altijd tot gevolg kan hebben. Ook EnergieNed Sectie Handel & Verkoop en VME voorzien een dergelijke kettingreactie in verband met inconsistentie. VME wijst er daarbij op dat dit bij elektriciteit ook een probleem is. GTS geeft aan dat door de wijze waarop de controles worden uitgevoerd er geen kettingbenadering zal optreden. Zij wil zich beraden of de tekst op dit punt nog duidelijker geformuleerd kan worden.

Ad 4.1.1.4/4.1.1.5

EnergieNed Sectie Handel & Verkoop informeert wat onder "direct" wordt verstaan. Zij interpreteert het aldus dat een PV tussen 14.00 uur en 04.00 uur van de daarop volgende dag gelegenheid heeft om een goedgekeurd programma te realiseren (14 uur). GTS wijst erop dat 14.00 uur ter discussie staat en zij overweegt dit in 22.00 uur te wijzigen. 04.00 uur is 2 uur voordat de nieuwe gasdag begint. Naar aanleiding van de vraag van EnergieNed Sectie Retail over 4.1.1.5 en 4.1.2.1 dat de momenten in beide artikelen gelijk vallen, terwijl het procesmatig volgtijdelijke handelingen zijn, legt GTS uit dat de hier bedoelde handelingen feitelijk gelijk gebeuren.

Ad 4.1.2.1

Naar aanleiding van de opmerking van EnergieNed Sectie Retail en EnergieNed Sectie Handel & Verkoop over diverse kleuren zones, deelt GTS mede dat deze in de begrippenlijst zijn gedefinieerd.

Op verzoek van EnergieNed Sectie Handel & Verkoop kijkt GTS nog naar de formulering “publiceren” en “voor ieder opvraagbaar”. VME vindt overigens dat er in plaats van “opvraagbaar” sprake moet zijn van “een op te vragen bericht”, zodat niet handmatig zaken van een website opgehaald behoeven te worden. GTS vindt dat een dergelijke detaillering niet in het kader van de codes geregeld moet worden.

NOGEPA vindt het niet handig dat de grenzen van de zones uiterlijk 2 uur voor het begin van de gasdag worden gepubliceerd. GTS wijst erop dat zij eerder aan representatieve organisaties de concessie heeft gedaan om tijdens de dag de zones niet aan te passen. Een eerdere publicatie acht zij niet opportuun.

Naar aanleiding van de opmerking van EnergieNed Sectie Handel & Verkoop dat nu niet duidelijk is of de grenzen van de zones alle uren van een gasdag hetzelfde zullen zijn of per uur verschillend kunnen zijn, zal GTS de tekst nog wat aanscherpen.

Ad 4.1.2.3b

VME wijst erop dat hier staat vermeld dat de uuronbalans wordt gepubliceerd als zijnde de netto-afwijking ten opzichte van het goedgekeurde entry- en/of exitprogramma. Er staat echter niet bij vermeld dat dit de netto-afwijking is ten opzichte van de near real time allocatie. GTS zal dit toevoegen.

Ad 4.1.2.3

EnergieNed Sectie Retail merkt op dat opvraagbaarheid is beperkt tot geautoriseerde medewerkers van de betreffende programmaverantwoordelijken. Onduidelijk is hoe het autorisatieproces verloopt en hoe de registratie/controlle op dat proces verloopt. Tevens is onduidelijk wie bedoeld worden met de betreffende erkende PV-partijen.

Volgens GTS lenen de codes zich niet voor dit soort gedetailleerde punten.

Op dit punt aangekomen beëindigt de voorzitter in verband met de tijd (ruim 14.00 uur) de discussie. Op 15 september zal de behandeling worden voortgezet.
